

Tedarikçimizle Birlikte Sürdürülebilir Büyüme

GRI 102-9, 103-1, 103-2, 103-3, 308, 408, 409, 414, 414-2

İnsana ve çevreye saygılı firmalardan ürün ve hizmet tedarik etmek sürdürülebilirlik yaklaşımımızın temelinı oluşturuyor.

Perakende sektörünün öncü oyuncusu olarak sahip olduğumuz etki gücünü, değer zincirinde yer alan paydaşlarımızla birlikte çalışarak, tüm süreçlerin insana ve çevreye saygılı şekilde yürütülmesi yönünde kullanmaya kararlıyız. İş modelimizi, tedarikçilerimizi güçlendirmek ve onlarla birlikte büyüyerek müşterilerimize ekonomik olarak erişilebilir, güvenilir ve sağlıklı ürünler sunmak üzerine kurguladık. Sorumlu iş yapma yaklaşımımız ışığında, tedarik zinciri kaynaklı çevresel ve sosyal etkilerimizi takip ediyor ve küresel bağlamda kabul görmüş ilkeler ve önlemler çerçevesinde söz konusu olumsuz

etkileri azaltmak için tedarikçilerimizle iş birliği içinde çalışıyoruz. Bu kapsamda, tedarikçilerimizi insan hakları, etik ilkeler, iş sağlığı ve güvenliği, kalite standartları ve çevre dostu üretim yöntemleri konusunda bilinçlendiriyor ve çözüm yollarını birlikte geliştiriyoruz.

[Yıllara göre tedarikçi sayımıza Eklerden ulaşabilirsiniz.](#)

TEDARİKÇİLERİMİZDEN BEKLEDİĞİMİZ SORUMLULUKLAR

Tedarikçilerimizin uymalarını beklediğimiz insan hakları, çevre, iş sağlığı ve güvenliği, kalite standartları, etik konularını içeren **çalışma kriterlerimiz**, [Sorumlu Tedarik, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele](#) ve [İnsan Hakları ve Fırsat Eşitliği Politikalarımız](#) ile **Migros Etik Kuralları'nda** detaylı bir şekilde belirtiliyor. İlgili politikalarımızı online eğitim olarak her yıl yeni başlayan çalışanlarımıza ve MeCom ve MeMobil isimli B2B uygulamaları yoluyla yeni başlayan ve mevcut tüm tedarikçilerimize sunuyoruz.

Türkiye'deki faaliyetlerimizde, **tedarikçilerimiz ile yaptığımız tüm sözleşmelerde** rüşvet ve yolsuzluğun önlenmesi, insan hakları ve çalışma standartları, iş sağlığı ve güvenliği ve çevrenin korunması konularını kapsayan **Etik Kurallarımız bulunuyor**. Tüm tedarikçilerimizin sözleşme süresince

bu kurallara uyacağına dair **taahhüt vermesi zorunludur**. Bu kapsamda, tedarikçilerimizin çalışanlarına yönelik din, dil, ırk, cinsiyet ayrımı yapması, sözel, fiziksel ve cinsel şiddet uygulaması, zorla veya çocuk işçi çalıştırmaması net bir şekilde kabul edilemez olarak belirtiyor, tedarikçilerimizin çalışanlarının örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme hakkına saygı duymasını ve desteklemesini talep ediyoruz. Ayrıca sözleşmelerde, birlikte çalıştığımız tedarikçilerin yolsuzluk ve rüşvet olaylarına da karışmayacağına taahhüdünü vermesini bekliyoruz. Birlikte çalıştığımız süre zarfında, tedarikçilerimizin çalışanlarına; çalışma koşulları, alınan sağlık ve güvenlik önlemleri, ödenen ücretler gibi konularda güvenli ve adil bir çalışma ortamı sunup sunmadığını düzenli değerlendirme anketleri ve saha ziyaretleri yoluyla takip ediyoruz. Tedarik zinciri risk değerlendirmesi aracılığıyla yıllık hedeflerimizi izliyor ve raporluyoruz.

GRI 308-1, 414-1

Sorumlu Tedarik, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele ve İnsan Hakları ve Fırsat Eşitliği politikalarımız, Rusça, Kazakça ve Makedoncaya çevrilerek Kazakistan ve Kuzey Makedonya'daki operasyonlarımız olan Ramstore'ların web sitelerinde yayınlanıyor ve politikaların hem çalışanlar hem de tedarikçilerle iletişimi gerçekleştiriliyor.

2019 yılında, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele ve İnsan Hakları ve Fırsat Eşitliği Politikalarımızla uyumsuzluk nedeniyle hiçbir tedarikçimiz ile sözleşme sonlandırmadık. Sorumlu Tedarik Politikamıza aykırı şekilde yasal mevzuatlara aykırı üretim sebebiyle 1 tedarikçimiz ile sözleşmemiz feshedildi.

TEDARİKÇİ SEÇİM SÜREÇLERİMİZ VE DENETİMLERİMİZ

Yeni Tedarikçi Seçimi

Öncelikle insan hakları, etik ilkeler, iş sağlığı ve güvenliği, kalite standartları ve çevre bilinci konusundaki hassasiyetimizi paylaşan tedarikçiler ile çalışmaya gayret gösteriyoruz. Bu kapsamda, tüm iş ortaklarımızla çalışma kararı almadan önce şirketler ile ilgili finansal, hukuki ve etik risk ve fırsatları ortaya koyan detaylı bir inceleme yapıyoruz. İlgili şirketlerin resmi kuruluşlar üzerinden ticari sicillerini, dijital platformlar üzerinden de rüşvet, yolsuzluk ve etik konularda ticari geçmişlerini araştırıyoruz.

Bu çalışmalara ek olarak, tedarikçi adayları, mevcut tedarikçi denetimlerinde uygulanan kalite kontrol kriterleri ve soru listeleri üzerinden ön denetime tabi tutularak, çalışma kararı bu denetimlerin sonucuna göre belirleniyor. Aday tedarikçiler hem ürün güvenliği hem de etik, sosyal ve çevresel uyum denetimlerinden geçiyor. Tüm bu denetimleri başarıyla tamamlayarak, **tedarikçi statüsüne geçen şirketlerle çalışmaya başlıyoruz.** Bu denetimleri geçemeyen aday tedarikçiler ile çalışılmıyor.

2019 yılında, 92 aday tedarikçiye 113 adet ürün güvenliği denetimi yapıldı ve 58 aday tedarikçi denetimleri başarıyla tamamlandı. 229 yeni tedarikçimizin yüzde 31'ini oluşturan **72 aday tedarikçi firmaya ise SEDEX kriterleri doğrultusunda 90 adet etik, sosyal ve çevresel uyum denetimleri** gerçekleştirdik ve süreci başarı ile tamamlayan **49 tedarikçi** ile çalışma kararı aldık.

BİRLİKTE ÇALIŞTIĞIMIZ TEDARİKÇİLERİMİZE YÖNELİK DENETİMLER

Birlikte çalıştığımız tedarikçilerimize, Migros Kalite Yönetim Sistemleri ekibi ve bağımsız dış denetim kurumu tarafından hem Sorumlu Tedarik başta olmak üzere tüm Migros kurumsal politikalarına hem de uluslararası gıda güvenliği, etik, sosyal ve çevresel çalışma standartlarına uygunluk bakımından düzenli denetimler yapılıyor. Denetim sonuçları, tedarik zinciri çalışma standartlarından sorumlu üst yönetim birimleri olan Pazarlama ve Yurtdışı Operasyonlar İcra Kurulu Üyesine ve Dağıtım Merkezleri ve Lojistik Genel Müdür Yardımcısına raporlanıyor.

Çalışma standardıyla ilgili denetimlerde çocuk işçi, zorla çalıştırılan işçi, çalışma saatleri, sendika kurma ve toplu sözleşme hakkı, maaş ve ücretler, ayrımcılık ve disiplin uygulamaları, hamile ve emziren annelerin çalışma koşulları, çalışanlara fiziksel ve psikolojik baskı, doğum, süt izinleri ve yıllık izinlerin kanunlara uygunluğu konuları sorgulanıyor. **Gıda ile ilgili konulardaki denetimlerimizi, dünyada gıda güvenliği kriterlerini belirleyen 'Gıda Güvenliği İnisiyatifi'nin (GFSI) tanıdığı uluslararası standartları dikkate alarak gerçekleştiriyoruz.**

Denetimlerde belirlenmiş uygunsuzlukların tamamlanması için mevcutta çalışmış olduğumuz tedarikçilerimiz ve aday tedarikçilerimize belli süreler veriyoruz ve akabinde takip denetimleri gerçekleştiriyoruz. Başarısız olan her bir tedarikçimize maksimum 3 takip denetimi hakkı tanıyoruz. Beklenen başarının yakalanamaması durumunda yapılacak değerlendirme ile ticari ilişkiyi sonlandırıyoruz.

Tedarikçilerimizin tesislerinde 278 kriterin sorgulandığı yoğun bir denetim programı uyguluyoruz. Birinci gün **'BRC-IFS Uluslararası Ürün Güvenliği Standardı'**, ikinci gün ise **"GC-SEDEX-Çevre ve Etik"** olmak üzere uluslararası iki standarda göre uygunluk denetimlerini gerçekleştiriyoruz.

Tedarikçilerimizin etik ve sosyal performansları SEDEX denetimleriyle ölçülmektedir.

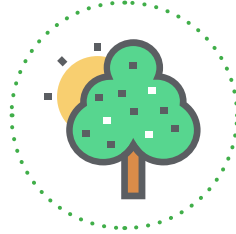
Ürün Güvenliği Denetimi

'BRC Global Market' veya 'IFS Global Market' denetim kontrol listesine göre gerçekleştirdiğimiz birinci gün denetimlerimizde başarılı olan tedarikçilerimiz değerlendirildiği standart doğrultusunda, [BRC \(British Retail Consortium\)](#) veya [IFS \(International Featured Standards\)](#) portalında yer alarak başarı düzeyleri tüm dünyaya duyuruluyor.

Etik Denetim

İkinci gün denetiminde ise tedarikçilerin operasyonları boyunca insana ve çevreye etkileri, etik ve sosyal konulara olan hassasiyetleri denetleniyor. Bu doğrultuda, tedarikçilerin iş sağlığı ve güvenliği, etik ve sosyal uygunluk gerekliliklerini ve SA 8000 standardı kapsamının tamamını içeren SEDEX kriterleri kapsamında uygulamaları kontrol ediliyor.

Çevresel Denetim

Sürdürülebilir kaynaklardan elde edilmiş ürünler sunmak amacıyla tüm tedarikçilerimizi SEDEX denetimleri kapsamında su tüketimi, atık yönetimi gibi çevre konuları açısından da değerlendiriyoruz. Sürdürülebilirlik çalışmalarında önemli bir yeri olan bu denetimlerde başarılı olan tedarikçilerimiz GC-SEDEX sertifikasını almaya hak kazanıyorlar.

GRI 308-2, 408-1, 409-1, 414-2

2019 yılında, akredite bağımsız dış denetim kurumu aracılığıyla, toplam ciromuzun yüzde 80'ini oluşturan ürünleri temin ettiğimiz ana tedarikçilerimizin yüzde 82'si denetlendi. Bu kapsamın dışında kalan diğer tedarikçilerimizle gerçekleştirdiğimiz denetimlerimizi de dahil ettiğimizde, 2019 yılı içerisinde toplam 1.075 adet denetim yaptık. Geriye kalan ve büyük bir kısmı ithalatçı firmalar olan tedarikçilerimizin ürünlerini de mağazalarımızda satışa sunmadan önce, yasal mevzuatlar çerçevesinde kontrolünü gerçekleştirdik. 2019 yılı denetimlerine ilişkin sonuçlar 2019 yılı Tedarikçi Denetim Sonuçları tablosunda yer almaktadır. Bu doğrultuda 448 tedarikçimize gerçekleştirdiğimiz 538 adet 'BRC-IFS Ürün Güvenliği' denetiminde, tedarikçilerimiz ortalama 80,5 başarı puanı ile denetimi tamamladı. Aynı yıl, takip denetimine tabi tutulan 89 firmanın yüzde 81'inde iyileşme sağlandı. Ayrıca, 449 tedarikçimize düzenlediğimiz 537 denetiminde, tedarikçilerimizin yüzde 87,9'u başarılı olup sertifika almaya hak kazandı. 80 firmaya gerçekleştirdiğimiz GC-SEDEX takip denetimleri sonrasında yüzde 83'ünde iyileşme gözlemlendi. 449 tedarikçimizin yüzde 18'ini oluşturan 83 yeni ve eski tedarikçimizin denetimleri sırasında uygunsuzluk vakaları tespit edildi. Tedarikçilere etik

ve sosyal uygunluk kapsamında yapılan denetimlerde uygunsuzluk vakalarının yüzde 51'inin iş sağlığı ve güvenliği, yüzde 20'sinin çalışma koşulları, yüzde 12'sinin yasal gereklilikler, yüzde 11'inin çevre konusundaki gereklilikler ile ilgili olduğu tespit edilirken kalan yüzde 6'sının da diğer uygunsuzluklar sebebiyle olduğu görüldü. 2019 yılı raporlama döneminde, tedarikçi firmalara yapılan denetimlerde örgütlenme veya toplu sözleşme haklarını ihlal etmiş veya belirgin risk altında olabilen herhangi bir tedarikçi belirlenmedi. Ayrıca çocuk ve genç işçi çalıştırma ve/veya zorla ve cebren çalıştırma vakası tespit edilmedi. Tedarik zincirimizle ilgili raporlama yılı içerisinde sivil toplum kuruluşları veya diğer dış kuruluşlardan olumsuz bir bildirim almadık.

Denetimlerdeki başarılarına göre **Migros onaylı tedarikçiler "Gold-Altın", "Silver-Gümüş", "Bronze-Bronz"** olarak üç kategoride değerlendirilerek; aynı zamanda [GC Portal](#)dan başarılarını duyurma fırsatı yakaladılar. 2019 yılında denetim geçiren tedarikçilerimizin yüzde 63'ü, yapılan her iki denetimde de başarılı oldu ve "GC Migros Approved Supplier-GC Migros Onaylı Tedarikçi" sertifikası almaya hak kazandı. Düzenlediğimiz Migros İyi Gelecek Festivali'nde "**Gold Migros Onaylı Tedarikçi**" belgesi kazanan tedarikçi

firmalarımıza sertifikalarını teslim ederek başarılarını kutladık.

Sorumlu Tedarik politikamıza uyum kapsamında tedarikçilerimize yönelik düzenlediğimiz ayrımcılık, örgütlenme özgürlüğü, toplu sözleşme hakkı, çocuk işçi çalıştırma, zorla ve cebren çalıştırma kriterlerindeki etik ve sosyal denetimlerimizin, **2019 bildirimleri bağımsız dış denetime tabi tutuldu**, uluslararası **ISAE 3000 (Revised) standardına uyumlu şekilde bağımsız olarak doğrulandı.** [İnsan Hakları ve Tedarik Zincirinde Bağımsız Güvence Beyanı \(Seçilmiş Kriterler\) Ekler bölümünde incelenebilir.](#)

2019 yılı Tedarikçi Denetim Sonuçları

Denetim Tipi	Denetlenen Tedarikçi Sayısı	Denetim Sayısı	Başarı Oranı	Takip Denetimi Geçiren Tedarikçi Sayısı	Takip Denetimi Sayısı	Takip Denetimi Başarı Oranı
Ürün Güvenliği - BRC / IFS Global Market	448	538	%80,5	89	113	%81
Çevre ve Etik - GC-SEDEX	449	537	%87,9	80	102	%83

